

Talousarviotyö 2026

Aluehallitus 15.09.2025 § 161

Valmistelija Nystrand Lena
Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus keskusteli talousarviotyön kehyksistä kesäkuun kokouksessaan. Viimeisimpien laskelmien mukaan kertynyttä alijäämää on vuodenvaihteessa runsaat 45 miljoonaa euroa, mikä merkitsee sitä, että vuoden 2026 ylijäämän on oltava vastaavan suuruinen vuoden 2026 aikana, jotta alijäämä saadaan katettua lain mukaisessa määräajassa. Vaikka kyseessä on suuri ylijäämä, jonka saavuttaminen edellyttää mittavia toimenpiteitä kustannustason sopeuttamiseksi, se on kuitenkin taso, jota tarvitaan, koska rahoitus ei lisäännä samassa määrin kuin hinnan- ja palkankorotukset.

Talouden tasapainottaminen ja pääseminen sellaiseen kulurakenteeseen, johon hyvinvointialueen rahoitus riittää tulevina vuosina, hyvinvointialue tulee etsiä noin 50 miljoonan euron supistukset. Kaikkia säästöjä ei ole vielä kohdennettu, mutta lopputulos vastaa hallitukselle syksyn seminaaritalaisuuksissa esiteltyä jakoa. Toimenpiteet käydään läpi tarkemmin hallituksen kokouksessa. Säästöjä haetaan 15 miljoonaa henkilöstökustannuksista, menetelyillä, jotka käsiteltiin edellisessä hallituksen kokouksessa. Ostopalveluista (jotka ovat suuruudeltaan hyvinvointialueella 322 miljoonaa euroa) haetaan 29 miljoonan vähennyksiä. Palveluverkkomuutoksilla haetaan 1 miljoonan vähennyksiä, tehostamistoimenpiteillä 2 miljoonaa ja sen lisäksi jokainen hyvinvointialueen yksikkö joutuu tehostamaan toimintaansa, koska talousarviota ei koroteta indeksikorotuksella.

Mahdollisia tarkistuksia tehdään syksyn aikana tulosenrusteen ja mahdollisten rahoitusmuutosten mukaisesti. Vuoden 2026 ensimmäisen ja toisen neljänneksen tuloksen perusteella laaditaan arvio suunniteltujen sopeuttamistoimien toteuttamismahdollisuuksista ottaen huomioon mahdollinen lainsäädännön muutos kertyneen alijäämän kattamisajan osalta.

Talousarviotyö etenee näiden sopeuttamistoimien mukaisesti, ja ulkoisen talousarviotason arvioidaan olevan selvillä hallituksen lokakuun kokoukseen mennessä.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että hallitus keskustele talousarviotyöstä.

Päätös:

Hallitus keskusteli talousarviotyöstä. Talousarvioehdotus käsitellään marraskuun kokouksessa.

Jakelu

Aluehallitus 20.10.2025 § 190

Valmistelija Nyststrand Lena
Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Talousarvion 2026 ja sopeuttamistoimenpiteiden valmistelu

Talousarviotyötä on jatkettu asetettujen kehysten ja aikaisempien keskustelujen mukaisesti. Sopeuttamistoimista on tehty laskelmat ja ne on sisällytetty talousarvioon.

Talousarvio on nyt laadittu siten, että aikaisemmilta vuosilta kertynyt alijäämä tasapainottuu, mikä edellyttää, että vuoden 2025 tulos on + 20 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 talousarvio on niin ollen 46,7 miljoonaa euroa ylijäämäinen, mikä on runsaan miljoonan euron marginaali 45,5 miljoonan euron laskennalliseen vähimmäisvaatimukseen nähden.

Tuottoja tarkistetaan vielä seuraavassa vaiheessa syyskuun laskutustoteutuman mukaisesti. Silloin otetaan huomioon myös eri toimialojen väliset sisäiset tapahtumat. Tässä ehdotuksessa tuista ja avustuksista on vähennetty lähinnä hyvinvointialueiden vakiinnuttamisen ja kehittämisen tuki sekä ennen vuotta 2026 päättyneet hankkeet ja päättyneen toiminnan tuotot.

Toiminnan kustannukset ovat nyt 892,2 miljoonaa euroa, mikä on 0,3 % (eli 3 miljoonaa euroa) vähemmän kuin vuoden 2025 talousarviossa ja 1,2 % (11 miljoonaa euroa) vähemmän kuin vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Henkilöstökulut lisääntyvät 8,1 %:lla (36 miljoonalla eurolla) talousarvioon 2025 verrattuna eli 8,5 %:lla (37 miljoonalla eurolla) vuoden 2024 toteutumaan nähden. Palvelujen ostot vähenevät 10 %:lla (32,2 miljoonalla eurolla) talousarvioon 2025 verrattuna eli 11,6 %:lla (38,3 miljoonalla eurolla) vuoden 2024 toteutumaan nähden. Aineiden ja tarvikkeiden talousarvio on 4,3 % (3,2 miljoonaa euroa) pienempi kuin vuoden 2025 talousarviossa, mutta suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2024. Tukien ja avustusten talousarvio on suunnilleen samalla tasolla kuin vuoden 2025 talousarviossa, mutta kuitenkin 1,5 miljoonaa euroa suurempi kuin vuoden 2024 toteutuma. Vuokrakustannukset ovat 8,6 % (4,2 miljoonaa euroa) pienemmät kuin vuonna 2025 ja 20 % (11,3 miljoonaa euroa) pienemmät kuin vuoden 2024 toteutuma. Kustannuksiin sisältyvät sekä tilavuokrat että leasing-kustannukset.

Suurin vähennys budjetoituun nähden on asiakaspalvelujen ostojen väheneminen 20,4 miljoonalla eurolla, lähinnä muista sairaaloista ostettavien palvelujen. Henkilöstökulut vähenevät 11,8 miljoonalla eurolla, mikä on itse asiassa lisäystä talousarvioon 2025 nähden, koska voitiin todeta, että tuolloin vähennettyä summaa ei voitu vähentää kokonaisuudessaan. Henkilöstökuluissa on otettu huomioon kaikki henkilösivukulut yleisten ohjeiden mukaan sekä korvaukset, jotka arvioidaan saatavan sairaus- ja tapaturmavakuutuskorvausten muodossa. Asiakaspalvelujen ostoja vähentämällä voidaan panostaa selkeämmin omaan toimintaan niissä tapauksissa, joissa se on kustannusten kannalta edullisempaa. Siivous- ja ruokapalveluja on vähennetty 5,6 miljoonalla eurolla ja muita ostopalveluja 4,9 miljoonalla eurolla. Palveluverkon muutosten johdosta kustannukset vähenevät vielä 0,5 miljoonalla eurolla lukuun ottamatta henkilöstö- ja tilakustannuksia. Eri tehostamistoimien avulla kustannukset vähenevät 1,5 miljoonalla eurolla. Aineiden ja tarvikkeiden kustannuksia on vähennetty 2 miljoonalla eurolla, kun taas osa kustannuksista on lisääntynyt yhteensä 4,2 miljoonalla eurolla. Näistä voidaan mainita erityisesti mm. kuljetuspalvelu ja potilasvakuutusvastuut. Tilavuokrien kustannukset ovat vähentyneet 4,6 miljoonalla eurolla talousarvioon 2025 nähden käytöstä poistettujen tilojen johdosta, mutta vuoden 2025 talousarvioon oli jo sisällytetty vuokratason pieneneminen kautta linjan. Vuokratason arvioidaan pienenevän 11,6 miljoonalla eurolla tilinpäätökseen 2024 nähden. Aineiden ja tarvikkeiden ja palvelujen ostojen osalta ei ole huomioitu lopuksi indeksikorotusta, minkä vuoksi kaikilla aloilla joudutaan vähentämään käyttöä kaikilta osin talousarviossa pysymiseksi. Indeksikorotuksen arvo on n. 8,5 miljoonaa euroa.

Rahoituskulut on budjetoitu otettujen tai suunniteltujen lainojen todellisten kustannusten mukaan, kun taas rahoitustuottoja on hieman korotettu vastaamaan nykyistä toteutunutta tasoa. Toisin sanoen nettokustannuksia on voitu vähentää 0,3 miljoonalla eurolla. Poistotaso on 0,6 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisessä talousarviossa, koska suurimman osan potilas- ja asiakastietojärjestelmästä arvioidaan olevan täysimääräisesti käytössä vuonna 2026.

Talousarvion eri sopeuttamistoimenpiteet käydään tarkemmin läpi kokouksessa. Talousarvioehdotus on annettu nykymuodossaan seuraaville toimielimille lausuntomahdollisuutta varten

- hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen sekä yhdyspintojen jaosto
- pelastustomen jaosto
- kansalliskielilautakunta
- vaikuttamistoimielimet

Riskkartoitus tullaan vielä toteuttamaan ennen kuin talousarvio käsitellään loppuun.

Toimintasuunnitelmatekstit lisätään seuraavassa vaiheessa, samoin toiminnan volyymi ja suunnitellut suoritteet sekä täydelliset talousarviot toimialatasolla/pääryhmätasolla ja vuosien 2027-2030 investointisuunnitelma.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että tilanteesta ja toimenpiteistä keskustellaan talousarvion sekä talous- ja toimintasuunnitelman jatkovalmistelun pohjaksi.

Päätös:

Hyvinvointialuejohtaja antoi tilannekatsauksen rahoitusmallista. Sen jälkeen sektorijohtajat ja talousjohtaja kävivät läpi suunnitellut toimenpiteet, joiden avulla toteutetaan vähennykset, jotka vaaditaan 46,7 miljoonan euron ylijäämän saavuttamiseksi vuoden 2026 talousarviossa.

Aluehallitus tutustui tämänhetkisiin tietoihin talousarviovalmistelusta ja käsittelee lopullisen talousarvioehdotuksen marraskuun kokouksessaan.

Jakelu

Kansalliskielilautakunta 28.10.2025

ÖVPH/5514/02.02.00/2025

Valmistelija Nystrand Lena

Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Kansalliskielilautakunnalle annetaan selonteko talousarvion valmistelutilanteesta ja siihen sisältyvistä sopeuttamistoimenpiteistä. Vuoden 2026 rahoitus pohja on 861 miljoonaa euroa. Lainsäädännön mukaan hyvinvointialueen on tasapainoitettava taloutensa vuoden 2026 loppuun mennessä, minkä johdosta toimintaan on tehtävä 51 miljoonan sopeuttamistoimenpiteet. Toimintaa ohjaa päivitetty strategia, jonka valtuusto hyväksyi 13.10.2025.

Organisaatiossa on käynnissä yhteistoimintamenettelyt taloudellisista ja toiminnallisista syistä, minkä johdosta sopeuttamistoimenpiteistä käydään yhä neuvotteluja. Kansalliskielilautakunnalla on mahdollisuus antaa evästyksiä ja lausunto kielellisestä näkökulmasta valmisteluvaiheessa ennen päätöksentekoa. Talousarvio 2026 ja

toimintasuunnitelma 2026-2028 käsitellään aluehallituksessa 17.11 ja aluevaltuustossa 1.12.2025.

Strategia- ja kehitysjohtaja Einola-Mikkola Suvi

ehdottaa, että lautakunta antaa lausuntonaan seuraavaa:

- talouden ja toiminnan järjestämisessä kielelliset oikeudet tulee huomioida ja palvelut tulee turvata ja järjestää yhdenvertaisesti eri kieliryhmien välillä
- talousarvion ja sopeuttamistoimenpiteiden valmistelussa tehdään riskinarvioinnit ja ennakoarvioinnit päätöksenteon tueksi huomioiden myös kielelliset vaikutukset

Päätös:

Jakelu